

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 80. Ἐξέμνηος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.

Ἐξέμνηοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος

Ἐν Ἀθήναις, 19 Νομβρίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 51

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANGEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Κάμποσα κορμιὰ κοίτονταν καταγῆς κι' ὁ Μοκοκό μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἀναγνώρισε ὅτι ἦταν ὑπήκοοί του. Οἱ Μπαταμπούμ ἦταν οἱ περισσότεροι καὶ νικῶσαν.

Ὅταν οἱ μυχροὶ εἶδαν τὸ ἱππικόν, πού τὸ διεύθυν' ἕνας λευκὸς καὶ πού ὁρμούσε σὰ θύελλα στὴν πόλη, ἔμειναν κι' ἀπὸ τὰ δυὸ στρατόπεδα ξαφνισμένοι. Μπαταμπούμ καὶ Ἀκουτονάρ στάθηκαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ ρωτοῦσαν:

— Τί τρέχει; Ποιοὶ εἰν' αὐτοί;

Μὰ μέσ' στὴ μέση τῆς πλατείας, ὁ Αὐγούστος ἀνοίξε τις σειρὰς τῶν ἱππέων κι' ἔβγαλε μπροστὰ τὸ Μοκοκό.

Σὲ λίγα λεπτὰ, ὅλο τὸ χωριὸ εἶχε μάθει πῶς ὁ διάδοχος εἶχε γυρίσει μ' ὀλόκληρο στράτευμα καὶ λευκοὺς.

— Ὁ Μοκοκό! Ὁ Μοκοκό! φώναζαν ὅλοι.

Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐγίνε προσκλητήριο σάλπισμα καί, σὲ μιὰ ὥρα, ὅλοι οἱ παλιοὶ ὑπήκοοι τοῦ βασιλιά Τόφρα εἶχαν μαζευτῆι τριγύρω στὸ βασιλόπουλο.

Τώρα οἱ Μπαταμπούμ μαζεύτηκαν μὲ φρονιμάδα στὸ κάτω μέρος τοῦ χωριοῦ, γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὴν υποχώρησίν τους.

Ὁ Μάριος μ' ἕνα βλέμμα κατάλαβε ὅτι χρειαζόταν γρηγοράδα καὶ ψυχραιμία.

— Ἐμπρός! φώναξε. Μοκοκό, προχωρεῖτε μὲ τοὺς ὑπηκόους σας! Σεις,

Ἡρακλῆ καὶ Ποῦμ-Ποῦμ, ἐτοιμάστε τὸ κανόνι. Μόνο μ' αὐτὸ θὰ νικήσουμε!

Κι' ὁ πλοίαρχος ἐτοιμαζόταν νὰ ὁρμήσει κι' ὁ ἴδιος, ὅταν εἶδε μπροστὰ του τὸν Ἡρακλῆ σὲ κακὸ χάλι: Κίτρινος, μὲ κατεδασμένα μούτρα, μὲ θλιβερὴ ὄψη.

— Τί τρέχει; φώναξε ὁ Μασσαλιώτης. Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ σκέψεις, Ἡρακλῆ. Κουνήσου! Μὰς χρειάζεται τὸ κανόνι.

Ὁ στρατηγὸς δὲν κρατήθηκε πιά: — Τὸ κανόνι! εἶπε θλιβερά... Ἀ, φίλοι μου, εἶναι ντροπὴ μου, εἶμαι ἐ-

— Τὸ ἀξίζω! εἶπε μ' ἐπιμονὴ ὁ Ἡρακλῆς: κι' ἔφυγε τρέχοντας, μὲ τὸ σπαθὶ γυμνόν, μέσ' ἀπὸ τις φοινικίες.

Πρὶν προφτάσουν νὰ τὸν σταματήσουν, βρισκόταν κιόλας μακριά.

— Θεέ μου, θὰ τὸν σκοτώσουν! ψιθύρισε τρομαγμένη ἡ Ἰσλέ.

Ὁ κολοσσὸς τρέχει σὰν ταῦρος καὶ δὲν λοξοδρομεῖ καν γιὰ ν' ἀποφύγει τοὺς ἐχθρούς του. Οἱ Μπαταμπούμ βλέπουν ἕναν λευκὸ νὰ τρέχει ἔτσι μόνος του μ' ἕνα σπαθὶ γυμνόν καὶ νοιώθουν τέτοια κατὰπληξη, ὥστε δὲν σκέπτονται καν νὰ τὸν κυνηγήσουν.

— Γλύτωσε τώρα, εἶπε ὁ Μάριος. Ἀλλὰ στὸ γυρισμό;

Πρὶν γυρίσει ὁ Ἡρακλῆς, δὲν μποροῦσαν νὰ κάμουν τὴν ἐπίθεσιν. Λοιπὸν ὁ Μάριος σκέφθηκε νὰ καταστρώσει ἕνα καλὸ σχέδιο μάχης.

Ἀνέθηκε στὴ στέγη μιᾶς καλύδας καὶ κοίταξε τοὺς ἐχθρούς. Εἶδε ὅτι χωρίζονταν σὲ τμήματα κι' ἐπιάναν τις πιὸ κατάλληλες θέσεις στὴν πόλη καὶ στὰ γύρω. Ἐνα τμήμα τοποθετήθηκε ἀπάνω στὸ δρόμο πού εἶχε ἀκολουθήσει ὁ Ἡρακλῆς.

— Διάδολε! μουρμούρισε. Φαντάζονται ὅτι πάει νὰ φέρει ἐνισχύσεις κι' ἐτοιμάζονται νὰ τις ἀποκρούσουν. Ἀσχημα τὴν ἔχει ὁ στρατηγὸς μας!

Κατέβηκε, βρῆκε τὸν Αὐγούστο καὶ τοῦ εἶπε. Ἐκεῖνος κρατοῦσε στὸ χέρι του τὸ ρολόγι, σὰ νὰ μετροῦσε τὰ λεπτὰ.

— Σὲ εἴκοσι ὀκτὼ λεπτὰ, ὁ Ἡρακλῆς θὰ εἶναι δῶ μαζί μὲ τὸ κιβώτιο, εἶπε μὲ πεποίθησιν.

— Ἐκτός ἂν τὸν πετοσκοφούν οἱ ἀραπάδες! ἀπάντησε ὁ Ποῦμ-Ποῦμ χωρὶς κέφι.

Ἀκολούθησε βαθεῖα σιωπὴ, γεμάτη

«Οἱ Μπαταμπούμ ἔφευγαν πανικόβλητοι.»
(Σελ. 446, στ. β').

νας πολὺ ἀνάξι-
ος στρατηγός!

— Τί ν' αὐτὰ
πού κάθεσαι καὶ
λὲς τώρα! Σοῦ
εἶπα, δὲν ἔχουμε
καιρὸ!

— Ἀ, ναί, ἔκαμξ ἕνα λάθος, ἕνα
τρομερὸ λάθος, πού εἶναι ἡ μεγαλύτε-
ρη ντροπὴ γιὰ ἕνα στρατηγόν.

— Μὰ ἐξηγήσου ἐπιτέλους!

— Φίλοι μου, ἔχασα τὸ κιβώτιο μὲ
τὰ βλήματα τοῦ κανονιοῦ. Εἰν' ἐκεῖ
κάτω, στὸ στρατόπεδό μας.

Οἱ ἄλλοι δὲν μίλησαν. Ἡ εἶδησιν ἦ-
ταν πολὺ ἀσχημὴ, γιὰτὶ τὸ κανόνι ἀ-
ποτελοῦσε τὴν σπουδαιότερη ὑπεροχὴ
τους ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς.

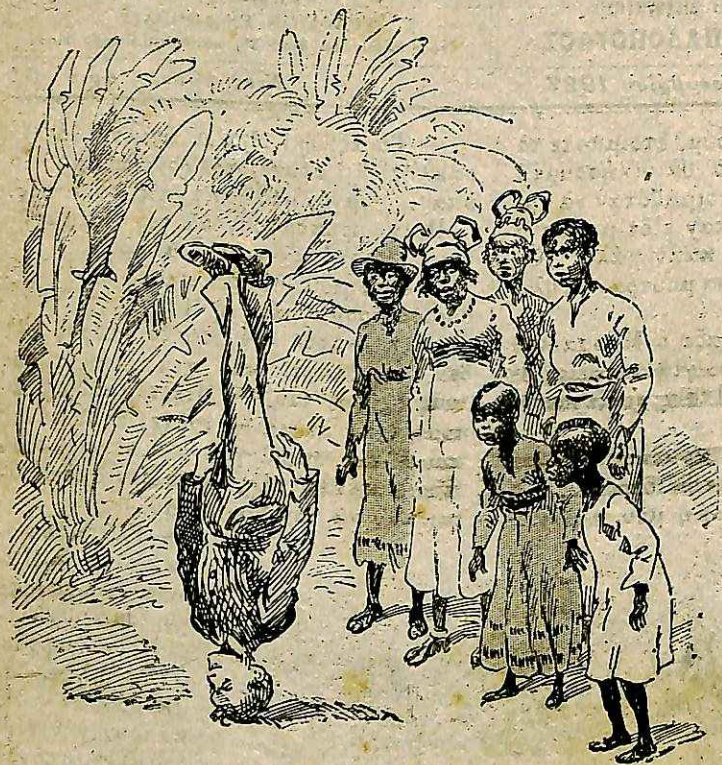
— Πάω νὰ τὸ φέρω! εἶπε ξαφνικά
μὲ ἀπόφασιν ὁ Ἡρακλῆς.

— Ποτέ! ἀπάντησε ὁ ναυτικός. Ἄν
βγεις μόνος σου, θὰ σὲ πετοσκοφούν!

ἀγωνία. Τί θα γινόταν ο τολμηρός αυτός άνθρωπος, που περνούσε έτσι χωρίς υπερασπίση μέσα στην ἐχθρική χώρα;

Μά δε βάσταξε πολύ η ἀγωνία αυτή, γιατί σὲ λίγο εἶδαν τὴν κάσκα τοῦ Ἡρακλῆ νὰ προβάλλει ἀπὸ τὸ λόφο. Ὑστερα φάνηκε δολοκλήρο τὸ σῶμα τοῦ στρατηγού, πού ἦταν φορτωμένος μετὰ τὸ βαρὺ κιῶνιο τῶν πολεμοφοδίων. Προχωροῦσε, σιγὰ-σιγὰ καὶ μετὰ κόπο, γιατί τὸ βάρος ἦταν πολὺ μεγάλο.

«Ο Ποῦμ-Ποῦμ κάνει τοῦμπες.

Οἱ ἐχθροὶ τὸν εἶδαν καί, χωρίς νὰ πολυκαταλαβαίνουν τί δόηκε αὐτὸ τὸ φορτίο του, προχώρησαν σιγὰ σιγὰ, μετὰ ὑποψία καὶ προφύλαξη, σχηματίζοντας ἕνα ἡμικύκλιο.

— Ἀλίμονο! Εἶναι χαμένος! μουρμούρισε ὁ πλοίαρχος.

Ὡστόσο ὁ πελώριος ἀθλητὴς προχωροῦσε ἀργά, σὰ νὰ μὴν ἐβλεπε τί γινόταν γύρω του. Κι' ὅμως θὰ εἶχε ἰδεῖ τοὺς μαύρους πού τὸν περίμεναν μ' ἀνυπομονία.

Οἱ φίλοι μας βαστοῦσαν τὴν ἀναπνοή τους ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ δὲν ἐβγαζαν μιλιὰ.

Ἡ ἀπόσταση λιγοστεύει. Ἀκόμη διακόσια μέτρα... Ἀκόμη ἑκατὸ μέτρα... Πάν! Πάν! Πάν! ἀκούγεται ξαφνικά τουφεκίδι.

— Πῶρ! φωνάζει ὁ πλοίαρχος. Πρέπει νὰ τὸν προστατέψουμε.

Ὁ Ποῦμ-Ποῦμ καὶ μερικοὶ στρατιῶτες πυροβολοῦν. Μερικά πτώματα σωριάστηκαν στὸ στρατόπεδο τῶν Μπαταμπούμ.

— Πῶρ! ξαναφώναξε ὁ Μασσαλιῶτης.

Νέξ κενὰ δημιουργήθηκαν στὶς τάξεις τῶν μαύρων κι' ἐπικρατοῦσε τώρα ἕνας δισταγμός, ἕνας φόβος. Ἀμέσως ὅμως, ὁ φόβος ἐγινε λύσσα κι' ὅλοι ρίχτηκαν μετὰ ἀγριεῖς κραυγὲς ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ. Ὁ κύκλος τὸν ἐσφίγγε τώρα ὅλο καὶ στενότερα.

— Χαμένος! μουρμούρισε μ' ἀπελπισία ὁ Μάριος.

Κι' ἀμέσως ὁρμησε πρῶτος ἀπ' ὅλους:

— Ἐμπρός!

Ἐτρεχαν ὁσοι μπορούσαν, μὰ ἡ ἀπόσταση ἦταν μεγάλη καὶ ῥέβνια πρὶν νὰ φτάσουν, ὁ καίμενος ὁ Ἡρακλῆς θὰ εἶχε χαθεῖ.

Ξαφνικά ἀκούστηκε μιὰ τρομερὴ ἐκκρίση, ὅστερα οὐλιάσματα πόνου κι' ἕνα πυκνὸ σύννεφο σκόνης καὶ καπνοῦ θόλωσε τὴν ἀτμόσφαιρα ἐκεῖ γύρω.

Σταμάτησαν. Τί εἶχε γίνει; Πρῶτος ὁ Ἀδγούστος τὸ μάντεψε:

— Τὸ κιῶνιο τοῦ Ἡρακλῆ! εἶπε.

— Ναι, πρόσθεσε ὁ Μάριος. Κι' ὁ φίλος μας ἴσως θὰ εἶναι μέσα στὰ θύματα...

Ἐτρεξαν κι' ἔφτασαν ἐκεῖ. Οἱ Μπαταμποῦμ ἐφευγαν πανικέδῳ. Εἶδαν χάμω συντρίμματα καὶ κομμάτια μαύρων, τρυπημένα ἀπὸ σφαίρες. Ήταν μιὰ νύκτα, ἀλλὰ νύκτα ἀκριβοπληρωμένη. Ὁ στρατηγὸς θέλησε ν' ἀκριβοπουλήσει τὸ θάνατό του, ὥστόσο ὁμως θάχε σκοτωθεῖ κι' αὐτός.

Ἐφάξαν στὰ πτώματα, νὰ βροῦν τὰ λείψανά τοῦ φίλου τους.

— Νὰ τὸς! φώναξε πρῶτος ὁ Μοκοκό, πού τὸ μάτι του δὲ γελῶταν ποτέ.

Σήκωσαν τὰ πτώματα πού τὸν σκέπαζαν καὶ τότε εἶναι βουδὶ ἀπὸ τὴν κατὰπληξη:

Ὁ Ἡρακλῆς σηκωνόταν, μιὰ χαρά, γερός κι' ἀνάγγκητος.

— Οὐρ! εἶπε πέρνοντας μιὰ βραθεῖα ἀναπνοή. Ἠγγαῖνα νὰ σκάσω πιά!

Ὅλοι τὸν ἀγκάλιαζαν καὶ δὲ μπορούσαν ἀκόμη νὰ πιστέψουν αὐτὸ τὸ θαῦμα. Μόνον ὁ φίλος τοὺς ζωντανός, ἀνάμεσα σὲ τόσους νεκρούς!

Καὶ μ' ὅλη τὴν ψυχραιμία, τοὺς ἐξηγοῦσε αὐτὸ τὸ θαῦμα ὁ Ἡρακλῆς.

Πέταξε μετὰ ὀρμὴν χάμω τὸ κιῶνιο καὶ τὰ βλήματα ἄρχισαν νὰ σκάζουν καὶ νὰ τινάζονται ἐδῶ καὶ κεῖ. Ἀμέσως ἄρπαξε δυὸ Μπαταμποῦμ καὶ τοὺς κράτησε μπροστά του σὰν ἀσπίδες. Κι' εἶται γλύτωσε.

Γυρίζοντας, βρῆκαν ἕνα σωστὸ στράτευμα ἀπὸ Ἀκουτονάρ, νὰ τοὺς περιμένει. Ὁ Μοκοκό ἔτρεφε νὰ τοὺς ρωτήσῃ γιὰ τὸν πατέρα του. Πῶς ἦταν; Ζούσε ἀκόμα;

— Ναι, ἀπάντησ' ἕνας γέρος Ἀκουτονάρ. Ὁ βασιλεὺς Τόφρα ζεῖ... Εἶναι φυλακισμένος στὴν Κόμπζα.

— Γρήγορα, στὴν Κόμπζα! φώναξε ὁ Μοκοκό, χωρίς νὰ χάσει στιγμή.

Ἡ Κόμπζα ἦταν μιὰ φρικτὴ σπηλιά, σκομένη σ' ἕνα λόφο, κοντὰ στὸ Ἀκουτονάρ. Ὁ Μοκοκό ἀνατρίχιασε. Σ' αὐτὴ τὴν μαύρη φυλακὴ ἦταν κλεισμένος ὁ κακόμοιρος ὁ πατέρας του; Ἡ παράδοση εἶλεγε ὅτι σ' αὐτὴ τὴ σπηλιά ἦταν ἄλλοτε φυλακισμένοι πεντακόσιοι Μπαταμποῦμ αἰχμάλωτοι.

Καθὼς ἔτρεχαν μετὰ τὸ ἱππικὸ πρὸς τὴν Κόμπζα, κάμποσοι Μπαταμποῦμ, βλέποντας πόσο λίγοι ἦταν, πολέμησαν νὰ τοὺς φράξουν τὸ δρόμο, μὰ ὁ συνταγματάρχης. Ποῦμ-Ποῦμ σημάδεψε καίπαζοντας καὶ σκότωσε δυὸ-τρεις.

— Πάν! ἐφώνασε, κι' ἕνας ἄνθρωπος ἔπεφτε νεκρός.

Οἱ ἐχθροὶ τάχασαν στὴν ἀρχή, κι' ὅστερα τὸ βάλαν στὰ πόδια.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ διαβολὸς! φώναζαν.

Πλησίασαν στὴ φυλακὴ. Καμμιὰ εἰκοσαριά Μπαταμποῦμ φαίνονταν μπροστὰ στὴν εἰσοδὸ τῆς σπηλιάς.

— Φτάνουμε στὴν ὥρα, εἶπε ὁ Ποῦμ-Ποῦμ. Αὐτοὶ φαίνεται πολεμοῦν νὰ πάρουν τὸν πατέρα σου.

Κι' ἐτοιμάστηκε νὰ ὀρμήσει. Μὰ ὁ Μάριος τὸν σταμάτησε.

— Σταθθεῖ! εἶπε. Κοιτάξτε ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὰ θαμνιά. Οἱ Μπαταμποῦμ μᾶς παρκαμενοῦν νὰ μᾶς χτυπήσουν μετὰ τοὺς βράχους. Πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ κανόνι.

— Μὰ δὲν ἔχουμε βλήματα! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς.

— Ἀδιάφορο! Καὶ μόνο μετὰ τὸν κρότο του θὰ φέρεῖ ἀποτέλεσμα.

Ὁ Ποῦμ-Ποῦμ μετὰ κάμποσους ἱππεῖς ἔτρεξαν μετὰ καλπασμὸ καὶ σὲ λίγα λεπτὰ γύρισαν μετὰ τὸ κανόνι.

Τὸ γύρισαν πρὸς τοὺς κρυμμένους ἐχθρούς πού τὸ βλεπαν βέβαια, κι' ὁ στρατηγὸς πρόσταξε:

— Ἐπὶ σκοπόν, πῶρ!

Τώρα ἀκούστηκε ἕνας τρομερὸς κρότος, πού ὁ ἀντίπαλός του γέμισε τὸν κάμπο, τίς χαράδρες καὶ τὴ μεγάλη σπηλιά. Ξαφνικά, ἕνα μαῦρο σμήνος ξεπετάχτηκε ἀπὸ τίς κρυψῶνες τοῦ ἐδάφους κι' ὀρμησε πρὸς ὅλες τίς διευ-

θύνσεις, σὰν ἀπειρατρομαγμένα ἔντομα. Τὸ κανόνι εἶχε κάνει τὸ θαῦμα, ἀλλὰ μόνο μετὰ τὸν κρότο του.

Τώρα μπορούσαν χωρὶς κίνδυνον νὰ προχωρήσουν στὴν εἰσοδὸ τῆς σπηλιάς.

Καθὼς τρέχουν πρῶτοι ὁ Μοκοκό κι' ὁ Ἰσλέ, κουκουβάγιες κι' ἀγριοπούλια πετάγονται ἀπὸ μέσα. Ἀπὸ πίσω κι' οἱ φίλοι μας, μετὰ τὸ ρεβόλβερ στὸ χέρι. Προχωροῦν κάμποσην ὥρα ψηλαφώντας μέσα στὸ σκοτάδι καὶ φτάνουν μπροστὰ σὲ μιὰ πόρτα μονόκομματη, σφαλισμένη γερά.

Τοῦ κάκου ὁ Μοκοκό ματώνει τὰ χέρια του γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξει.

— Ἐκεῖ! φώναξε τὸ παιδί μ' ἀγωνία. Ἐκεῖ πνέει ὁ πατέρας δικός μου!

Ποῖος ξέρεῖ πόσους κινδύνους ἀκόμη θάδρῃσκαν ἐκεῖ, πίσω; Οἱ παλιότατοι ὅμως δὲ δίστασαν.

— Ὅ,τι κι' ἂν γίνει, θὰ περάσουμε! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς.

Κι' ὁ κολοσσὸς προχώρησε, μαζεύοντας ὅλη τὴ δύναμή του, κι' ὤρμησε μετὰ τὸν ὄμο μπροστά.

Τὸ χτύπημα ἦταν τρομερό. Ἀκούστηκαν τριξίματα, ἡ πόρτα ὅμως βαστοῦσε ἀκόμη γερά. Ἡ ἀντίσταση ἐρέθισε τὸν Ἡρακλῆ καὶ τώρα χτυποῦσε, σὰν τρελλός, σὰν ταῦρος, σὰ θηρίο!

Κράχ! Ἐνα κομμάτι ράσε, ἔσπασε, ἔπεσε χάμω σὲ σύννεφο σκόνης.

— Οὐρ! ἔκαμε ὁ Ἡρακλῆς.

Κι' ἀπὸ μιὰ συνήθεια, ἔκαμε ἕνα χαριετισμὸ θεατρικὸ κι' ἔπεσε ὁ κακόμοιρος χάμω, ὀλότελα ἐξαντλημένος.

Ὁ Μοκοκό χώθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὴν τρύπα. Μέσα στὴ σπηλιά, ἐφεγγε ἕνα φτωχὸ λαδοκάντηλο. Στὸ φῶς του, τὸ παιδί γνώρισε ἀμέσως τὸν πατέρα του. Ἀλοίμονο! Σὲ τί χάλια!

Ὁ γέρος βασιλεὺς καθόταν σ' ἕνα πέτρινο μπάχα. Δὲ μπορούσε νὰ σηκωθεί, γιατί τὴ μέση του καὶ τὰ πόδια του τὰσφιγγαν ἀλυσίδες. Ψιθύρισε μόνον μετὰ μισοσδυμένη φωνή:

— Μοκοκό!

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

ΜΙΧ. Δ. ΕΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΟΥ!

Ὁ μακρὴς ὁ Βῶκος, — ἐκεῖνος πού σὰς διηγήθηκα τὸ ἐπεισόδιό του μετὰ τὸ Χατζόπουλο, — εἶχε μιὰ πελὶ παράξενη τρέλλα: Τὸν ὀρῶνταν κάθε τόσο καὶ πάλι τὸν ἄφινε. Καὶ πότε ζούσε στὸ Φρενοκομεῖο, ὁ πιδ τρελλὸς μέσα στοὺς τρελλούς, καὶ πότε γύριζε στὸν κόσμον, ὁ πιδ φρόνιμος μέσα στοὺς φρόνιμους.

Μιὰ φορὰ, λίγες μέρες ἀπὸ βγῆκε ἀπὸ τὸ Φρενοκομεῖο, τὸν ἀπάντησε ἕνας παλιὸς του φίλος:

— Ἐ, τὸν ρώτησε, εἶσαι τώρα καλά;

— Ἐντελῶς! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Βῶκος. Μὴ φοβάσαι τίποτα. Ὅριστε καὶ τὸ πιστοποιητικό μου!

Καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ «ἐξιτήριο» τοῦ Φρενοκομεῖου, πού πιστοποιοῦσε ὅτι ἦταν ὀγιγής.

Ὁ φίλος τὸ διάβασε καὶ τοῦ εἶπε: — Φρόνιμος λοιπόν. Χαίρω πολὺ! Καὶ τοῦ ἔτεινε τὸ χέρι.

Ἀλλ' αὐτὸ πείραξε τὸ Βῶκο. Κι' ἀντὶ νὰ τοῦ πιάσῃ τὸ χέρι, ἔκαμ' ἕνα βῆμα πρὸς τὰ πίσω λέγοντας:

— Τὸ πιστοποιητικό σου πρῶτα! Δεῖξε μου καὶ σὺ τὸ πιστοποιητικό σου, νὰ βεβαιωθῶ πὼς εἶσαι φρόνιμος ἄνθρωπος σὰν καὶ μένα, καὶ τότε μάλιστα!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΝΑ!

Τὴν ἴδια ὥρα μετὰ τὴ Φεβρουάριον, ἔτρωγε τῆς χρονιάς του κι' ὁ Φούσκας. Αὐτόν, φυσικά, τὸν ὑποδέχτηκε στὴν ἀγκαλιά του ὁ πατέρας του, ὁ κυρ-Φώτης ὁ βαρκάσης, ὅχι ὅμως γιὰ νὰ τὸν φιλήσῃ, οὔτε γιὰ νὰ τὸν καϊδέψῃ, παρὰ γιὰ νὰ τὸν σπῇ κι' αὐτὸς στὸ σπῆ, δρόνοντας σ' ὅλο τὸ δρόμο σὰν τὴν κυρὰ Κωσταντίνινα.

Μετὰ τὴ διαφορά πὼς ὁ κυρ-Φώτης δὲν εἶχε βέγγα. Εἶχε ὅμως τὰ χέρια του, εἶχε καὶ τὰ πόδια του. Κι' ὁ κακόμοιρος ὁ Φούσκας ἔτρωγε κατὶ κλωτσιές πού τὸν ἐφερχαν βόλτα, κατὶ χαστούκια πού ἔσκαζαν στὰ φουσκωμένα μάγουλά του σὰ στράκες, καὶ κατὶ γροθιές στὸ χοντρὸ κορμί του πού ἀντηχοῦσε σὰ γρανάζισμα.

— Καὶ ληστής, μωρέ, μοῦ βγῆκες; τοῦλεγε ὁ πατέρας του. Καὶ ληστής; — Ὁ Μπέμπες μετὰ ξεγέλασε! δικαιολογιοῦταν κλαίγοντας, ὁ Φούσκας.

— Καὶ σὺ τὰ μυαλά σου πού τάχες; Νά, γιὰ νὰ μάθης ἄλλη φορὰ νὰ ξεγελιέσαι!

Ὁ κόσμος διασκέδαζε μετὰ τὸ ξύλο πού ἔτρωγε ὁ χοντρο-Φούσκας. Μ' ἀπ' ὅλους περισσότερο χαροῦνταν ὁ Μεμάς, ὁ μικρὸς βοσκός. Αὐτὸς εἶχε βρεῖ στὸν θοῦσε τὸ δρομέο Φούσκα καὶ τοῦλεγε:

— Ἐσὺ ἴσους, ἔ;... Ἀποτῆς, ἔ;... Ἀρνιά, ἔ;... Τῶς τώρα τσίρους!... Ἀσὰ, πὼς εὐχαριστιέμαι! Αὐτὴ τὴ στιγμή ἐγὼ τῶς λουκουμάδες!

Ἐπιτέλους ἔφτασαν στὸ σπίτι. Μὰ κι' ἐκεῖ ὁ κυρ Φώτης δὲν ἐννοοῦσε νὰ φιλήσῃ τὸ γιό του. Εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν δέρῃ ὡς αἰγίο. Μιὰ στιγμή ὅμως ὁ Φούσκας φώναξε:

— Φτάνει λοιπόν! Φτάνει! Τὸ ξέρεις πὼς ἂν δὲν ἦμουν ἐγὼ, τὸ κάστρο δὲ θάπεφτε ποτέ;

Καὶ διηγήθηκα στὸν κυρ-Φώτη πὼς αὐτὸς ἔπεισε τὸ Μπέμπε τὸν Ἀρχι-λήσταρχο νὰ παραδοθῇ. Ἡ διήγησις αὐτὴ μαλάκωσε κάπως τὸ βαρκαῖον. Ἐπειτα ἦσαν ὀλοφάνεροι κι' ἡ μετάνοια τοῦ Φούσκα. Ἐτσι συχωρέθηκε κι' αὐτὸς μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ μὴν τὸ ξανακάνῃ.

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου.)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΓΑΛΟΙ

Αγαπητοί μου,

ΕΝ θυμούμαι τώρα ποιός, στην τελευταία μας Κυριακή, αποκρίθηκε πώς δεν έγέλασε περισσότερο στη ζωή του παρά όταν άκουσε ένα μπεμπέ να του λέει πώς δεν θέλει τη «Διάπλασι» γιατί είναι γιά... μπεμπέδες! Αυτή ή απάντησή μ' έκαμε και μένα να γελάσω περισσότερο απ' όλες. Γιατί φαντάστηκα άμέσως τη φαιδρότατη εκπλήξη ενός μεγάλου εξυπνου παιδιού, μανιακού με τη Διάπλασή του, — όπως είναι τόσοι Γυμνασιόπαιδες, τόσοι ακόμη Φοιτητές, — καθώς άκουγε τέτοιο πράγμα από ένα τόσο-δὰ πισπιρίγκο, με κοντά ίσως πανταλόνια, που δεν έδγαλε ακόμη το Δημότικό. Κι' όμως το άκουσμα — το φαινόμενο να πω καλύτερα, — δεν είναι καθόλου σπάνιο στους καιρούς μας. Υπάρχουν πολλά, πλήθος μικρά παιδιά, μπεμπέδες και μπεμπέδες, που θέλουν να κάνουν τους μεγάλους. Είναι τάχα μια πρόωγη ανάπτυξη; Είναι ίσως γιατί τα παιδιά τώρα «μεγαλώνουν» γρήγορα; Όχι, καθόλου είναι μια πετριά, μια άρρώστεια. Γιατί τα παιδιά αυτά δεν είναι καθόλου άναπτυγμένα. Ούτε στο σώμα ούτε στο νοῦ. Άπεναντίας, τις περισσότερες φορές, είναι πιο μικρόσωμα και πιο... κοιμισμένα από άλλα παιδιά της ηλικίας τους. Κι' αυτό κάνει ακόμα πιο κωμική την άρρώστειά που έχουν να «μεγαλοφέρουν». Άν θέλετε μάλιστα να το εξετάσετε πιο βαθιά, αυτό δεν είναι παρά κουταμάρα. Κι' απόδειξη πώς όσο πιο ξυπνο είναι ένα παιδί, τόσο περισσότερο κειρό μένει παιδί, και προτιμά, αγαπά τα παιδικά, και λατρεύει τη Διάπλασή του. Το μαρτυρεί όλη ή πενηντάχρονη ιστορία αυτού του περιοδικού που αγαπήθηκε απ' τα Έλληνόπουλα τριών γενεών. Δοιπόν, είναι παρατηρημένο και βεβαιωμένο: τα καλύτερα απ' αυτά, τα εξυπνότερα, τα πιο καλά προικισμένα, αγόρια ή κορίτσια, ήταν εκείνα που έμειναν Διαπλάσσις ο' όλη την εφηβική, ακόμα και τη νεανική τους ηλικία. Κι' έβλεπε, — όπως δα βλέπετε και σήμερα, — στις φωτογραφίες των Βραβευμένων, μεγάλες κοφές της παντρειάς, καθώς και... πέλλες με μουστάκια. Ναι, ναι, και με μουστάκια. Γιατί αν οι νέοι σήμερα μουστάκια, άλλη φορά τάφιναν και τα ξυρίζον...

ρο, είναι μικρομεγάλοι, — σὰ να λέγαμε τέρατα, — χωρίς έλπίδα να ξαναγίνουν ποτέ... άνθρωποι. Τὰ κακόμοιρα κρίνουν από τις λέξεις. Διαβάζουν: «Η Διάπλασις των Παίδων». Και συλλογίζονται: Περιοδικό γιά παιδιά, εγώ δεν θέλω να είμαι παιδί, άρα ή Διάπλασις δεν είναι γιά μένα. Ένα τόσο κουτό μικρομεγάλο, μὴν επιχειρήσετε να τον μεταπειάσετε. Κι' όλακρο τόμο Διαπλάσεως να του δώσετε να διαβάση, δεν θα καταλάβη τίποτα. Ο «Τζάκ» θὰ του φανή φλύαρος και το «Θαυμαστό Ταξίδι» άνοστο και γιά μπεμπέδες. Γιατί το παιδί δεν έχει γούστο, δεν έχει κρίση, δεν έχει τίποτα. Κι' όσα μεγαλύτερα διαβάζει και λείει πώς του άρέσουν, κι' αυτά έπίσης δεν τα καταλαβαίνει, δεν τα γουστάρει, αλλά τα διαβάζει μόνο γιατί βλέπει να τα διαβάζουν οι μεγάλοι. Άπεναντίας, — κι' αυτό το ξέρετε από τον έαυτό σας, — ένας μεγάλος πούχει γούστο αληθινό, μπορεί να γελάση και με τον «Άρχιλήσταρχο Μπέμπε», το νηπιακό της Κυρά-Μάρθας.

Είναι όμως και παιδιά που έχουν την κουταμάρα σε βαθμό πολύ μικρότερο. Αυτά έτυχε να βρεθούν σ' έναν κύκλο κουτών και ναποκτήσουν από μίμηση τη μεγαλομανία ή τη «μικρομεγαλία» κατά βάθος όμως μένουν παιδιά, κι' αρκετά έξυπνα μάλιστα, ώστε άμα τύχη πάλι να παντήσουν κανένα που να ξέρει να τα μιλήση και να τα κατηχήση, ξαναγίνονται. Κι' όχι πια τόμος όλακρος, αλλά λίγα φυλλάδια της «Διαπλάσεως» άρκουν γιά να τα πείσουν, πώς το περιοδικό αυτό δεν είναι μόνο γιά μικρά παιδιά. Τέτοια παραδείγματα έχουμε άπειρα. Προχτές ακόμα ένα νέο Διαπλάσσις μας έγραφε: «Δεν ξέρω γιατί» (έμεις όμως το ξέρουμε) «είχα την ιδέα πώς ή Διάπλασις είναι γιά μπεμπέδες. Άμα όμως ο φίλος μου Τάδε μου έδωσε και διάβασα ένα φυλλάδιο, κατάλαβα πώς είχα τη μεγαλύτερη πλάνη του κόσμου». Να ένα παιδί που ή άρρώστειά δεν το είχε χτυπήσει αγιάτρευτα. Δεν ήταν βέβαια «σπίρτο μονάχο», αφού έναν καιρό, ενώ ήταν παιδί, δεν ήθελε νακούση ένα περιοδικό γιά παιδιά: δεν είχε όμως και την κουταμάρα των άλλων εκείνων που κι' αφού γνωρίσουν τη Διάπλασι, άνίκανα να την καταλάβουν και να τη γουστάρουν, δεν τη θέλουν γιατί λέγεται «των Παίδων!»

Αυτά είχα σκοπό να σας τα πω από καιρό, γιατί πολλές φορές είδα να γράφετε στη Διάπλασι τι τραβάτε από μερικά τέτοια κουτόπαιδα, νομίζοντας ή μικρότερά σας, που όχι μόνο δεν σας άκουνε να γίνουν συνδρο-

μηταί, παρά και σας περιφρονούν, σας κοροϊδεύουν επειδή διαβάζετε με τόσο αγάπη ένα περιοδικό γιά μπεμπέδες! Άλλά μ' έκαμε να σας τα γράψω σήμερα ένα ωραίο γράμμα που έστειλε απ' ευθείας σε μένα ή αγαπητή μας Έώνη Μονάχη. Τι άκούει κι' αυτή από μερικούς-μερικούς γιά την αγάπη της στη Διάπλαση! Άλλά ποιός τους λογαριάζει! «Όχι τόσο που είμαι, — μου γράφει, — μα κι' άλλη τόσο να γίνω», εγώ τη Διάπλασή μου θα διαβάζω. Πολύ φυσικά!

Σας απάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΛΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομπελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Ναι, αλλά δεν μπορούμε ν' αφήσουμε όλο το δάσος να καταστραφή, είπε ο Γιγαντοδύναμος. Δυστυχώς δεν μπορούμε να διαλέξουμε.

Ο Κάρρ κατάλαβε πόσο δυσκολεύονταν οι άλλες να εκφραστούν και γι' αυτό προσπάθησε να τις βοηθήση.

— Θέλετε ίσως να πητε ότι πρέπει να κάνω γνωστό στους ανθρώπους ό,τι συμβαίνει εδώ μέσα στο δάσος;

Όλες οι άλλες του είπαν ναι, κουνώντας το κεφάλι τους.

— Είναι μια μεγάλη συμφορά γιά μας που αναγκάζομαστε να ζητήσουμε βοήθεια από τους ανθρώπους, είπαν, αλλά δεν υπάρχει καμιά άλλη διέξοδος.

Υστερ' από λίγο ο Κάρρ πήρε πάλι το δρόμο γιά να γυρίση σπίτι του. Ενώ έτρεχε καταλυπημένος γιά κείνα που είχε μάθει κι' είχε ιδεί, συνάντησε μια μεγάλη νεροφίδα.

— Καλημέρα! του σφύριξε ή νεροφίδα.

— Καλημέρα! γαύγισε το σκυλί και την προσέπαρε τρέχοντας χωρίς να σταματήση.

Η νεροφίδα όμως προσπάθησε να τρέξη πίσω από τον Κάρρ.

— Ίσως έχει κι' αυτή την έννοια γιά το δάσος, σκέφθηκε ο σκύλος και στάθηκε.

Η νεροφίδα άρχισε άμέσως να του μιλά γιά τη μεγάλη καταστροφή.

— Άλλ' αν φωνάξουμε τους ανθρώπους να μας βοηθήσουν, είπε, τότε πάει πιά, ούτε ήσυχία ούτε γαλήνη θα έχουμε εδώ μέσα.

— Κι' εγώ το φοβάμαι, είπε ο Κάρρ, άλλ' οι γεροντότεροι του δάσους ξέρουν τί κάνουν.

— Εγώ μπορούσα να δώσω μια καλύτερη συμβουλή, είπε ή νεροφίδα, άρκει να μούδιναν την άμοιδή που θα γύρευα.

— Δεν είσαι σὺ το ζώο που ονομά-

ζεται Άδοθήθτος; είπε ο Κάρρ με περιφρόνηση.

— Εγώ γέρασα μέσ' στο δάσος και ξέρω πώς μπορούν να εξολοθρευθούν οι κάμπιες, άπάντησε το φίδι.

— Άν μπορούσες να το κάνης αυτό το πράγμα, είπε ο Κάρρ, τότε κανένας δεν θα σου άρνηθ ή να σου δώση την άμοιδή σου.

Σάν είπε ο Κάρρ αυτά τα λόγια, ή νεροφίδα τρύπωσε κάτω απ' τη ρίζα ενός δένδρου και μόνον όταν έννοιωσε τον έαυτό της προφυλαγμένο, άρχισε πάλι να μιλά:

— Τότε χαιρέτησε εκ μέρους μου τον Σταχτερό, έφώναξε, και πές του ότι αν θέλει να φύγη από το δάσος της ειρήνης και να μη σταματήση ως ότου φθάση στο ψηλότερο μέρος του βουνού, εκεί που δεν φυτρώνουν πια βαλανιδιές, κι' αν μου ύποσχεθ ή ότι δεν θα ξαναγυρίση ένώσφ ζω, τότε μπορώ να στείλω στις κάμπιες που καταστρέφουν τα δένδρα την άρρώστειά και το θάνατο.

— Τι λές; είπε ο Κάρρ και οι τριχες του σηκώθηκαν από φρίκη κι' άγανάκτηση. Τι κακό σου έκανε ο Σταχτερός;

— Σκότωσε εκείνην που μου ήταν ή πιο αγαπητή απ' όλα στον κόσμο, είπε το νερόφιδο, και θέλω να τον εκδικηθώ.

Προτού να τελειώση το νερόφιδο τα λόγια του, ο Κάρρ χύμηξε καταπάνω του. Άλλ' εκείνο ήταν καλά προφυλαγμένο κάτω απ' τη ρίζα του δένδρου.

— Μείνε εκεί όσο σου άρέσει, είπε ο Κάρρ στο τέλος. Έμεις θα εξολοθρεύσουμε τις κάμπιες και χωρίς τη δική σου τη βοήθεια.

Τήν άλλη μέρα ο κύριος του δάσους και ο δασοφύλακας περπατούσαν άνάμεσα στα δένδρα. Ο Κάρρ στην άρχή έτρεχε κοντά τους, αλλά σε λίγο ώρα εξαφανίστηκε και ύστερα από λίγο άκούστηκε ένα δυνατό γαύγισμα από το βάθος του δάσους.

— Πάλι ο Κάρρ βγήκε στο κυνήγι, είπε ο αφέντης,

Ο δασοφύλακας όμως δεν ήταν δυνατό να πιστέψη ένα τέτοιο πράγμα.

— Ο Κάρρ έχει πολλά χρόνια να βγή στο κυνήγι μόνος του, είπε.

Υστερα χώθηκε μέσα στο δάσος, γιά να δ ή ποιό σκυλί ήταν εκείνο που γαύγιζε.

Ο αφέντικος έτρεξε από πίσω του. Άκολούθησαν κι' οι δυο το γαύγισμα ως την πιο βαθιά μεριά του δάσους: όταν όμως έφθασαν εκεί, το σκυλί έπαψε να γαυγίζει. Στάθηκαν γιά να κούσουν, κι' εκεί μέσ' στη βαθειά σιωπή άκουσαν τον κρότο που έκαναν οι κάμπιες τρώγοντας τα φύλλα: είδαν

τις βελόνες από τα πεύκα να πέφτουν και αίσθάνθηκαν τη βαρεία μυρουδιά του ρεταίνιου. Είδαν ακόμη ότι όλα τα δέντρα ήταν γεμάτα από τους μικρούς αυτούς έχθρους που μπορούν να καταστρέψουν και το πιο άπέραντο δάσος.

Γιά να σωθ ή το δάσος.

Τήν άλλη άνοιξη, ο Κάρρ είχε πάει μια μέρα περίπατο στο δάσος.

— Κάρρ, Κάρρ, άκουσε μια φωνή από πίσω του.

Ο Κάρρ έστρεψε το κεφάλι. Μια γριά άλεπού στεκόταν μπρός στην τρύπα της κι' αυτή τον είχε φωνάξει.

— Δεν μου λές, οι άνθρωποι έχουν σκοπό να κάνουν τίποτα γιά το δάσος; ρώτησε ή άλεπού.

— Ναι, μπορείς να είσαι ήσυχη, άπάντησε ο Κάρρ. Δουλεύουν όσο μπορούν.

— Μου έχουν σκοτώσει όλους τους δικούς μου, και τώρα θα σκοτώσουν και μένα, είπε ή άλεπού. Άλλά δεν πειράζει, άρκει να σώσουν το δάσος.

Ποτέ δεν τύχαινε να βγή στο δάσος ο Κάρρ εκείνη τη χρονιά χωρίς να τον σταματούν όλα τα ζώα και να τον ρωτούν αν οι άνθρωποι θα κατάφερναν να σώσουν το δάσος. Κι' ο σκύλος δεν μπορούσε να παντήση με βεβαιότητα, γιατί και οι ίδιοι οι άνθρωποι δεν ήξεραν καλά-καλά αν θα μπορούσαν να εξολοθρεύσουν τις κάμπιες.

Γιά έναν που ήξερε πόσο φοβερό και μυστηριώδες ήταν άλλοτε το δάσος του Κολμαϊρντεν, ήταν πολύ παράξενο θέαμα να βλέπη κάθε πρωί περισσότερους από εκατό εργάτες να έρχονται στο δάσος και να εργάζονται με όλη τους την ικανότητα γιά να το σώσουν απ' την καταστροφή.

Τα μέρη όπου το κακό ήταν περισσότερο προχωρημένο, καθαρίστηκαν έντελώς από δέντρα, κόπηκαν και τα δεντράκια, κι' έτσι οι κάμπιες δεν μπορούσαν να πηγαίνουν τόσο εύκολα από δέντρο σε δέντρο.

(Άκολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΙ' Η ΠΡΟΒΙΑ ΤΟΥ ΚΡΕΒΑΤΙΟΥ

Μια ιστορία σε έξι εικόνες χωρίς λόγια.

